

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Підприємництво та інновації»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D3 «Менеджмент»

Актуальність та загальна характеристика програми. В умовах динамічних трансформацій національної економіки, реструктуризації виробничо-логістичних ланцюгів та зростаючої ринкової невизначеності гостро постає потреба у підготовці управлінських кадрів нового покоління. Представлена освітньо-професійна програма (ОПП) «Підприємництво та інновації», розроблена проектною групою кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, спрямована на формування у магістрів комплексних компетентностей для стратегічного управління бізнесом, розробки інноваційних моделей та забезпечення конкурентоспроможності підприємств реального сектору.

Оцінка змісту та структури навчального плану. Як керівник підприємства автотранспортної галузі, хочу відзначити практичну спрямованість та високий рівень збалансованості структури ОПП. Навчальний план логічно побудований і містить усі необхідні блоки для формування сучасного керівника. Особливу цінність для підприємств реального сектору мають обов'язкові компоненти:

- ОК 4. «Прикладний менеджмент у підприємстві» та ОК 7. «Інноваційне управління бізнес-процесами у підприємстві», які формують у здобувачів практичні навички аудиту, реінжинірингу та системної оптимізації операційно-виробничих процесів;

- ОК 8. «Стратегічний менеджмент у підприємстві», що дає інструментарій для проектування довгострокових траєкторій розвитку підприємства з урахуванням ресурсних обмежень та ризиків.

Важливим плюсом програми є значний обсяг практичної підготовки (ОК 13. «Виробнича практика» обсягом 12 кредитів ЄКТС). Це гарантує, що магістри здобувають реальний практичний досвід безпосередньо на суб'єктах господарювання, адаптуючись до операційного середовища ще під час навчання.

Зауваження та пропозиції. Загалом позитивно оцінюючи ОПП, у порядку рекомендації пропонуємо під час викладання вибіркових дисциплін чи проведення практичних занять приділяти додаткову увагу питанням антикризового управління транспортно-логістичними ризиками та оптимізації матеріальних потоків у постачанні.

Загальний висновок. Освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає всім вимогам Ліцензійних умов та Стандарту вищої освіти зі спеціальності D3 «Менеджмент». Програма рекомендується до затвердження та реалізації в освітньому процесі.

Рецензент: АВТО

Директор ПрАТ «ВОГАТИНАВТО»



Володимир ДУБЧАК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Підприємництво та інновації»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D3 «Менеджмент»

Обґрунтування актуальності та концепція освітньої програми. Сучасні тенденції розвитку вищої економічної освіти вимагають трансформації управлінських парадигм у напрямі поєднання фундаментальних законів менеджменту з концепціями маркетингової орієнтації бізнесу та цифрової аналітики. Освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» розроблена у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту», оновленого переліку галузей знань і спеціальностей та відповідного Стандарту вищої освіти. Програма репрезентує академічно зважений навчальний документ, спрямований на формування у здобувачів здатності розв'язувати складні завдання і проблеми в сфері менеджменту за умов ринкової невизначеності.

Аналіз компетентнісного потенціалу та методології викладання. Структурно-логічна побудова навчального плану свідчить про високий ступінь обґрунтованості освітніх компонент та їх взаємозв'язок із підсумковими програмними результатами навчання (РН1-РН15). З академічної точки зору варто відзначити такі сильні сторони програми:

- включення компонентів ОК 3. «Методологія та організація наукових досліджень у підприємстві» та ОК 14. «Науково-дослідна практика, кваліфікаційна робота» (15 кредитів ЄКТС) формує у здобувачів методологічний базис для проведення науково-прикладних досліджень, системного аналізу ринкових явищ і забезпечення академічної доброчесності. Це відкриває випускникам можливість продовжувати навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (PhD);

- інноваційний кейс-курс ОК 12. «Штучний інтелект для прийняття управлінських рішень в підприємстві» відповідає найсучаснішим тенденціям розвитку Data-Driven Management, озброюючи магістрів інструментами автоматизації аналітичних процесів та обґрунтування рішень.

Передбачене програмою поєднання студентоцентрованого і проблемно-орієнтованого навчання, виконання кейс-завдань, застосування практичних методів та використання університетської освітньої платформи D-learn, Google Meet і Zoom сприяє активній участі здобувачів в освітньому процесі. Наявність вибіркового освітніх компонентів обсягом 24 кредити ЄКТС забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

Забезпечення академічної мобільності. Позитивною рисою ОПП є передбачена можливість участі здобувачів у програмах національної та міжнародної кредитної мобільності на підставі договорів із закладами вищої освіти України та міжнародними партнерами, зокрема в межах програми Erasmus+. Це сприяє інтеграції здобувачів у європейський освітній і науковий простір, розширенню їхнього професійного світогляду та обміну досвідом.

Зауваження та пропозиції. Позитивно оцінюючи зміст і структуру ОІП, вважаю за доцільне рекомендувати подальше оновлення та вдосконалення навчально-методичного забезпечення, що сприятиме подальшому посиленню практичної спрямованості програми та її відповідності сучасним потребам ринку.

Загальний висновок. Освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» Карпатського національного університету імені Василя Стефаника є актуальною, змістовно цілісною, академічно обґрунтованою та практично орієнтованою. Зміст програми відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю Менеджмент для другого (магістерського) рівня вищої освіти з урахуванням чинного переліку галузей знань і спеціальностей. Освітньо-професійна програма рекомендується до впровадження та реалізації в освітньому процесі.

Рецензент:

Завідувачка кафедри підприємництва та маркетингу
Івано-Франківського національного технічного
університету нафти і газу,
доктор економічних наук, професор

Ірина ПЕРЕВОЗОВА



РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Підприємництво та інновації»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D3 «Менеджмент»

Аналіз суспільно-економічної значущості програми. Ефективне функціонування територіальних громад, реалізація інфраструктурних проєктів і забезпечення сталого розвитку регіону безпосередньо залежать від рівня професійної підготовки управлінських кадрів. Освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» орієнтована на підготовку фахівців, здатних ефективно взаємодіяти з представниками бізнесу, публічного сектору та громадських організацій, що має важливе значення для соціально-економічного розвитку Івано-Франківщини та України загалом.

Оцінка управлінського та лідерського складників ОПП. Аналіз змістового наповнення освітньо-професійної програми засвідчує її спрямованість на розвиток управлінських, лідерських і комунікативних компетентностей здобувачів. Важливе значення у підготовці майбутніх фахівців мають такі освітні компоненти:

- *ОК 2 «Психологія та технології soft skills у підприємстві»* спрямований на розвиток комунікативних навичок, емоційного інтелекту, здатності до конструктивної взаємодії, ведення переговорів і запобігання конфліктам у підприємницькому середовищі;
- *ОК 6 «Лідерство та самоменеджмент у підприємстві»* забезпечує формування лідерських якостей, навичок самоорганізації, управління часом, визначення професійних пріоритетів та ухвалення відповідальних управлінських рішень;
- *ОК 9 «Глобальні стратегії розвитку підприємства»* формує здатність аналізувати світові тенденції, оцінювати вплив глобальних викликів на підприємницьку діяльність і визначати стратегічні напрями розвитку підприємства;
- *ОК 11 Кейс-курс «Стратегії мотивації та управління командою у підприємстві»* забезпечує набуття навичок розроблення мотиваційних стратегій, формування ефективних команд, розподілу ролей і відповідальності та управління командною взаємодією у підприємницькій діяльності.

Кожний із зазначених освітніх компонентів має чітке змістове та практичне спрямування. Їх поєднання забезпечує комплексну підготовку фахівців, здатних управляти підприємницькими проєктами, організовувати ефективну роботу команд, налагоджувати партнерську взаємодію та брати участь у реалізації суспільно значущих ініціатив.

Зауваження та пропозиції. Доцільно у процесі реалізації освітньо-професійної програми розширювати тематику практичних кейсів щодо розвитку публічно-приватного партнерства, реалізації соціальних інновацій та ефективної взаємодії бізнесу з територіальними громадами. Рекомендується також залучати до проведення гостьових лекцій і практичних занять представників органів місцевого самоврядування, підприємців та керівників успішних проєктів.

Висновок. Освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» другого (магістерського) рівня вищої освіти є актуальною, системною, практико-орієнтованою та суспільно значущою. Програма відповідає встановленим вимогам до підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» і рекомендується до затвердження в установленому порядку та впровадження в освітній процес.

Рецензент:

Заступник міського голови Івано-Франківська –
Директор департаменту інфраструктури,
житлової та комунальної політики



Михайло СМУШАК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Підприємництво та інновації»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D3 «Менеджмент»

Характеристика освітньо-професійної програми. Фахівці сучасного бізнесу та стартап-проектів повинні володіти гнучким мисленням, розуміти механізми масштабування бізнесу, виведення нових продуктів на ринок і залучення інвестицій. Освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» розроблена з урахуванням актуальних запитів бізнес-середовища та орієнтована на реальні потреби стартап-екосистеми.

Зміст і практична цінність освітніх компонентів. Прикладна спрямованість освітньо-професійної програми підтверджується наявністю інноваційних кейс-курсів та інтегрованим вивченням професійної іноземної мови:

- *ОК 1 «English for Entrepreneurship and Innovation»* забезпечує формування іншомовних комунікативних навичок, необхідних для презентації проєктів іноземним інвесторам, проведення ділових переговорів і роботи з міжнародними контрактами;
- *ОК 5 «Менеджмент інновацій та стартапів» та ОК 10 «Кейс-курс: Управління зростанням і масштабуванням стартапів»* формують у здобувачів цілісне розуміння процесу від генерування підприємницької ідеї до розроблення бізнес-моделі, залучення фінансування та масштабування стартапу.

Наявність вибіркового блоку обсягом 24 кредити ЄКТС дає здобувачам можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію відповідно до професійних інтересів та обраної сфери підприємницької діяльності.

Програма забезпечує підготовку фахівців, здатних започатковувати і розвивати власний бізнес, а також ефективно працювати як топменеджери, керівники проєктів і програм у сучасних організаціях.

Зауваження та пропозиції. Рекомендую й надалі залучати підприємців, менторів і бізнес-практиків до проведення майстер-класів, гостьових лекцій та оцінювання підсумкових кейс-завдань здобувачів освіти.

Висновок. Освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» є актуальною, змістовною та практико-орієнтованою. Вона забезпечує належну якість підготовки конкурентоспроможних фахівців для сучасного бізнесу, відповідає встановленим вимогам і стандарту вищої освіти та може бути рекомендована до затвердження і реалізації.

Рецензент:

Директор ТЗОВ «Олгіс»



Ярослав ФЕДЕНЧУК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Підприємництво та інновації»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D3 «Менеджмент»

Загальна концепція та науково-методичний рівень ОПП. Рецензована освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» репрезентує цілісну, системно впорядковану модель підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право». В основу розробки програми покладено сучасну парадигму менеджменту, яка розглядає управління як інтегрований процесно-системний та адаптивний механізм, здатний забезпечувати стратегічну стійкість і розвиток суб'єктів господарювання в умовах високої динаміки та невизначеності ринкового середовища. Концептуальна спрямованість ОПП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для 7-го рівня та Стандарту вищої освіти за спеціальністю менеджмент.

Опис компетентнісного потенціалу та змісту освітніх компонент. Структурно-логічна побудова навчального плану демонструє високий ступінь академічної зрілості та логічну послідовність засвоєння методологічного інструментарію менеджменту. Архітектура програмних компетентностей (ЗК1-ЗК7, СК1-СК12) та результатів навчання (РН 1-РН 15) побудована на глибокому взаємозв'язку між фундаментальними теоріями управління та новітніми прикладними концепціями менеджменту інновацій.

Особливої академічної уваги заслуговує наскрізна інтеграція управлінських дисциплін:

- фундаментальний підхід до формування системного аналітичного мислення закладається у межах компонентів ОК 3. *«Методологія та організація наукових досліджень у підприємстві»* та ОК 4. *«Прикладний менеджмент у підприємстві»*, які озброюють здобувачів науково обґрунтованими методами економічної діагностики, моделювання та обґрунтування управлінських рішень;

- блок стратегічного та процесного управління (ОК 7. *«Інноваційне управління бізнес-процесами у підприємстві»*, ОК 8. *«Стратегічний менеджмент у підприємстві»*) забезпечує формування фахової компетентності щодо проектування ефективних організаційних структур, проведення реінжинірингу та забезпечення цільової спрямованості ресурсного потенціалу організації;

- сучасні тренди цифрової трансформації менеджменту відображені через кейс-курс ОК 12. *«Штучний інтелект для прийняття управлінських рішень в підприємстві»*, що дозволяє опанувати новітні алгоритми аналітики даних для мінімізації управлінських ризиків.

У контексті забезпечення системності управлінської підготовки позитивно оцінюється адаптивність запропонованого методологічного інструментарію, який може бути ефективно застосований для розробки стратегій масштабування бізнес-моделей у різних секторах економіки, зокрема під час управління інноваційними проектами та коопераційними зв'язками в агропромисловій сфері.

Оцінка науково-дослідної та практичної складової. Навчальний план вирізняється збалансованим співвідношенням між теоретико-методологічною підготовкою та її прикладним апробуванням. Високий обсяг науково-дослідної практики та кваліфікаційної роботи (ОК 14, 15 кредитів ЄКТС) забезпечує формування у здобувачів здатності самостійно ідентифікувати науково-прикладні проблеми в сфері менеджменту, формулювати гіпотези, проводити фактологічний та розрахунково-аналітичний аналіз і публічно апробувати результати досліджень.

Зауваження та пропозиції. Висока академічна якість ОПП дозволяє рекомендувати проектній групі у подальшому розширювати тематику наукових досліджень магістрів у напрямі оцінювання організаційної ефективності систем менеджменту в умовах глобальних трансформацій.

Загальний висновок. Освітньо-професійна програма «Підприємництво та інновації» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю ДЗ «Менеджмент» є фундаментальною, академічно обґрунтованою та повністю відповідає встановленим нормативно-правовим вимогам і стандартам вищої освіти. Програма рекомендується до затвердження Вченою радою та впровадження в освітній процес.

Рецензент:

доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент НААН,
учений секретар,
завідувач Відділу підприємництва,
кооперації та агропромислової інтеграції
ННЦ «Інституту аграрної економіки»



Олександр ШПИКУЛЯК